

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 7C/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913218286
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alica Žingorová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6913218286.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou Mgr. Alicou Žingorovou v právnej veci žalobcu Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, Žilina, IČO: 36 442 151 proti žalovaným 1/ X. W., S.. XX. XX. XXXX, M. P. XX/X, Z., štátne občianstvo SR; zastúpená JUDr. Andrejom Bartakovičom, advokátom, Veterná 1736/79, Rimavská Sobota a 2/ X. V., S.. XX. XX. XXXX, M. Z. X, štátne občianstvo SR; o zaplatenie 3892,11 € s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaní 1) a 2) sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 3.892,18 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % z dlžnej sumy od 30. 01. 2013 až do zaplatenia; všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 14. 11. 2013 na tunajší súd žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 3 892,11 € s prísl. z titulu náhrady škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s neoprávneným odberom elektriny. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaní neoprávnene odoberali zo zariadenia žalobcu pre verejný rozvod elektrickú energiu na odbernom mieste Z. - P. Č.. XX/X, odberné miesto č. XXXXXXXX, kde zmluvnou odberateľkou el. energie bola žalovaná 1/, pričom kontrolou vykonanou pracovníkmi žalobcu dňa 09. 01. 2013, ktorí v protokole o zistení neoprávneného odberu elektrickej energie konštatovali, že na elektromere č. XXXXXXXX sú falošné ciachované plomby M53/04 v počte 3 ks a rok overenia je rok 2006. Faktúrou za neoprávnený odber elektriny č. 20132220011000058 vyúčtoval žalobca sumu 3 892,11 €, ktorá však nebola žalobcovi uhradená.

2. Právny zástupca žalovanej 1/ žiadal žalobu zamietnuť s poukazom na tú skutočnosť, že zásah do elektromera nebol vykonaný, čo bolo preukázané aj znaleckým dokazovaním, keď znalec dospel k záveru, že aj po zohľadnení skutočností, že bola vykonaná výmena pôvodného elektromera za nový, kryt ostal pôvodný a bez porušenia vonkajšej ciachovanej plomby, ktorá slúži na vonkajšiu vizuálnu kontrolu elektromera spotrebiteľom nie je možné, aby sa vymenili resp. poškodili alebo sa inak manipulovalo s ciachovanými plombami umiestnenými na elektromere. Tiež znalcom nebolo zistené, že by bol vykonaný neoprávnený zásah do elektromera. Tiež z obsahu protokolu o zistení neoprávneného odberu elektrickej energie zo dňa 09. 01. 2013 nevyplýva, že by štvrtá vonkajšia plomba chýbala, bola zamenená alebo sfalšovaná.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania; výsluchom znalca; výsluchom svedkov U. S., F. V., Z. Z.Č.; oboznámením sa s protokolom o zistení neoprávneného odberu elektrickej energie č. NO 308016 zo dňa 09. 01. 2013; faktúrou č. 20132220011000058; výzvou na zaplatenie zo dňa 30. 09. 2013; správou Obvodného oddelenia PZ SR v Rim. Sobote zo dňa 04. 03. 2014; výpisom

z LV č. XXX; platobným rozkazom tun. súdu č. 1Ro/362/2013-12 zo dňa 20. 01. 2014; odporom proti platobnému rozkazu zo dňa 21. 03. 2014; fotodokumentáciou ohľadom elektromera výr. č. XXXXXXXX; znaleckým posudkom č. 4/2015 vypracovaným znalcom z odboru elektrotechnika E. L. H.; certifikátom o kalibrácii zo dňa 01. 02. 2013.

4. Súd vo veci pôvodne rozhodol rozsudkom, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/68/2018-322 zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie na nové rozhodnutie. Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že predmetom konania je nárok uplatnený žalobcom na zaplatenie škody za neoprávnený odber elektrickej energie. Z obsahu podania žalobcu zo dňa 29.2014 vyplýva, že nárok uplatňuje podľa § 46 ods. 1 písm. c) zák. č. 251/2012 Z. z. (č.l. 49 spisu). Ide o právny predpis, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom špeciálnym a tento taxatívnym spôsobom vymenúva prípady neoprávneného odberu elektriny. V ods. 2 uvedeného ustanovenia je uvedené, kto je povinný uhradiť škodu pri neoprávnenom odbere (je ním odberateľ), pričom pokiaľ ide o výšku škody, táto je uvedená v § 46 ods. 2 a 3. Za neoprávnený odber je charakterizovaný podľa § 46 ods. 1 písm. c) taký, ktorý je meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a ktoré nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom sústavy. V danom prípade dodávateľ je v tomto prípade zodpovednostného vzťahu povinný tvrdiť a preukázať existenciu zmluvného vzťahu na dodávku elektriny v konkrétnom odbernom mieste s odberateľom, neoprávnenosť odberu v podobe porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meracom zariadení, ktorým sa nezaznamenával alebo nesprávne zaznamenával odber elektriny a že takýmto spôsobom meraný odber elektriny odoberal odberateľ, čím vznikla dodávateľovi škoda. Odberateľ sa môže zodpovednosti za neoprávnený odber zbaviť ak preukáže, že poškodenie spôsobila tretia osoba, prípadne, že k poškodeniu došlo mimo sféru jeho zodpovednosti. Ide o objektívnu zodpovednosť, keď dodávateľ musí preukázať, že bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a že toto zariadenie nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny.

5. Krajský súd dodal, že súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu. Skutkovým základom súdneho rozhodnutia je súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva posúdením (vyhodnotením) skutkových poznatkov. Skutkové poznatky súd získava viacerými spôsobmi, predovšetkým dokazovaním. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy súd hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Právnym základom súdneho rozhodnutia sú právne závery, ktoré súd vyvodil, subsumovaním skutkového základu pod právnu normu.

6. Krajský súd uviedol, že v ďalšom konaní súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia v súlade s § 220 ods. 2, 3 CSP, okrem iných jasne, stručne uvedie aký zistil skutkový stav, ako vyhodnotil dôkazy vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu. Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť zrejme ako súd každý dôkaz jednotlivo hodnotil a ako vyhodnotil všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, vrátane ich hodnotenia z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti, tiež ako vzhľadom na zistený skutkový stav vyhodnotil vzájomne si odporujúce dôkazy.

7. Z protokolu o zistení neoprávneného odberu el. energie č. NO 308016 zo dňa 19. 01. 2013 bolo zistené, že pracovníci žalobcu na odbernom mieste č. XXXXXXXX zistili na elektromere č. XXXXXXXX falošné ciachované plomby M53/04 v počte troch kusov s rokom overenia 2006. Zamestnanci dcérskej spoločnosti SEE-metrologia s.r.o. oddelenia kontroly odberných miest U. S., F. D. L. Š. Z. na podnet servisného strediska v Rimavskej Sobote vykonali kontrolu dňa 09. 01.2013 na odbernom mieste, kde zistili, že na meradle el. energie č. XXXXXXXX sa nachádzajú 3 ks falošných ciachovaných plomb M53/04. Z tohto dôvodu mal žalobca za to, že sa jedná jednoznačne o neoprávnený odber v zmysle § 46 ods. 1 písm. c) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, nakoľko na vyššie uvedenom elektromere, ktorý bol namontovaný na odbernom mieste boli umiestnené falošné ciachované plomby M53/04 v počte 3 ks z čoho vyplýva, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a to takým spôsobom, že na elektromere boli odstránené originálne plomby M53/06, ktoré boli nahradené falošnými plombami s tým, že odberateľ mal záujem "pretočiť" spotrebu elektrickej energie nameranej na elektromere a to tak, že sa odstránia originálne plomby, elektromer sa otvorí a na číselníku sa pretočí spotreba el. energie a následne sa namontujú falošné plomby. Žalobca tvrdil, že do elektromera bolo zasahované v tom zmysle,

že originálne plomby umiestnené na elektromer zo strany ciachovne boli jednoznačne odstránené a na elektromer boli dodatočne umiestnené falošné plomby.

8. Odvolací súd vytýkal prvoinštančnému súdu, že z odôvodnenia jeho rozhodnutia nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie vyhodnotil dôkazy, napríklad výpoveď svedka F. V., v súvislosti so zisteným skutkovým stavom. Svedok F. V., ktorý je zamestnancom SSE a pracuje ako montér, elektrikár uviedol, že bol na predmetnom odbornom mieste, kde vykonával obyčajnú kontrolu, zistil, že chýba jedna plomba, ktorou bol zaplombovaný kryt, ktorý kryje elektromer. Uviedol, že rok výroby na elektromere, ktorý je pod krytom elektromera r. 2005 a na elektromere sú tri plomby, čo dávajú v ciachovni Banská Bystrica, následne videl 3 plomby, na ktorých bol rok ciachovania 2004, z toho vyplývalo, že nemohli byť tieto plomby ciachované v r. 2004, keď elektromer bol v r. 2005 vyrobený. Skutok nahlásil do H.Č. a zabezpečil krycí plech svojimi plombami. Na kryte plomba chýbala jedna, drôtik bol poškodený a bol položený pod krytom aj s tou plombou. Svedok ďalej uviedol, že hneď na mieste samom bolo jasné, že tieto plomby nie sú originálne, následne zistil, že rok ciachovania bol 2006 na tomto konkrétnom elektromere. Svedok uviedol, že takýchto prípadov bolo viac, ľudia sa však k tomu priznali. Nejaký človek, ktorý za to bral peniaze, zrejme mal rôzne plomby, ktoré používal a v danom prípade sa asi pomýlil, keď dal z roku 2004, sú to falošné plomby. Prípady, ktoré spomínal boli väčšinou v Rimavskej Sobote.

9. Podľa ust. § 46 ods. 1 písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike neoprávneným odberom elektriny je odber elektriny bez určeného meradla alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa elektriny nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny,

10. Podľa ust. § 46 ods. 1 písm. c) zákona č. 251/2012 o elektrine neoprávneným odberom elektriny je odber elektriny meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a ktoré nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom sústavy,

11. Podľa ust. § 46 ods. 2 citovaného zákona pri neoprávnenom odbere elektriny je ten, kto elektrinu odoberal, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu. Ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. i).

12. V posudzovanej veci dospel súd k záveru, že na zodpovednosť za škodu v prípade neoprávneného odberu elektriny s určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie a to takým spôsobom ako popisuje žalobca sa aplikuje špecifický princíp objektívnej zodpovednosti. Pri tejto zodpovednosti za škodu musia byť naplnené znaky: existencia protiprávneho úkonu, teda neoprávnený zásah zo strany odberateľa, škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu odberateľa a škodou. Skutková podstata neoprávneného odberu v zmysle citovaného ustanovenia, t. j. súhrn znakov, ktoré určujú tento druh a spôsob neoprávneného odberu a odlišujú ho od iných druhov a spôsobov neoprávneného odberu, je naplnená vtedy, ak vada určená v meradle majúca za následok, že meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber, je dôsledkom zavineného konania odberateľa. Zodpovednosť za škodu spôsobenú neoprávneným odberom elektriny je síce objektívna ale aj pri tomto druhu zodpovednosti musia byť súčasne naplnené všetky znaky zodpovednosti za škodu t.j. protiprávny úkon odberateľa, škoda a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom odberateľa a škodou.

13. K záverom znalca E.. L. H. súd uvádza, že znalec odpovedal na otázky súdu, avšak bez toho, aby videl konkrétny elektromer, nakoľko elektromer bol už žalobcom vymenený pred znaleckým dokazovaním. Odpovede znalca možno teda hodnotiť len v teoretickej rovine, naviac odpovede znalca týkajúce sa možného použitia plômb z roku 2004 v elektromere vyrobenom v roku 2005 boli vyvrátené samotným žalobcom, ktorý uviedol, že v r. 2005 plomby sa môžu používať len v tom roku a nikdy nie späť, ako to bolo v danom prípade za rok 2004. Súd sa teda priklonil k záverom svedka F. V., ktorý je zamestnancom SSE a pracuje ako montér, elektrikár a ktorý mal možnosť posúdiť konkrétny elektromer, pričom vo svojej výpovedi podrobne opísal dôvody, pre ktoré vyhodnotil použité plomby ako neoriginálne. Obrana žalovaných sa obmedzila len na poukázanie na závery znaleckého posudku, žalovaní žiadne iné dôkazy na podporu svojich tvrdení neuviedli a nenavrhl ani dôkazy na spochybnenie výpovede svedka F. V., preto mal súd za to, že žaloba žalobcu je dôvodná v celom rozsahu a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

14.Čl.8 strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

15.Podľa ust. § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

16.Podľa ust. § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

17.Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

18.Podľa ust. § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

19.Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

20.Podľa ust. § 155 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

21.Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

22.Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

23.Vo vyššie citovaných zákonných ustanoveniach CSP zakotvuje jednu zo základných procesných povinností strán sporu, a to povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia. Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech sporu. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti "relevantne tvrdiť" (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce) má pre stranu sporu procesno-právnu sankciu. Táto sankcia má podobu prehry sporu. Prejaví sa teda v meritórnom rozhodnutí veci (CSP komentár doc. JUDr. Števec, PhD. C.H.Beck 2016 a kolektív).

Ako to vyplýva z čl. 8 CSP povinnosť strany sporu tvrdiť má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu.

Procesnej povinnosti strany sporu uviesť skutkové tvrdenia zodpovedá procesná povinnosť protistrany poprieť tvrdené skutočnosti. Jedná sa v danom prípade o samostatnú procesnú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 151 CMP, ktoré upravuje aj procesné následky za jej nesplnenie.

24.V prejednávanej veci dospel súd k záveru, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno ohľadom tvrdených skutočností, nepreukázali ani neuviedli žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali ich tvrdenia. Skutkové tvrdenia žalobcu nijakým presvedčivým spôsobom nepopreli a iné skutkové tvrdenia o predmetných skutočnostiach nepredložili a to napriek tomu, že ako to vyplýva z ustanovenia § 151 CSP stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. "relevantne tvrdiť" viedlo k neúspechu žalovaných v súdnom spore, pričom súd vychádzal aj z ustanovenia § 153 CSP O sudcovskej koncentrácii konania.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal nárok na plnú náhradu trov konania. O výške trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici cestou podpísaného súdu písomne v dvoch vyhotoveniach, pričom v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.